

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مصالح ساختمان

رشته ساختمان

زمینه صنعت

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۲۶۸۵

۶۹۱	نصراللهزاده، سیدکاظم
۴۵۸۲ ن	مصالح ساختمان / مؤلف : سیدکاظم نصراللهزاده – تهران : شرکت چاپ و نشر
۱۳۹۲ ک	کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۲
۱۷۴	تصویر – (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۲۶۸۵)
	متون درسی رشته ساختمان ، زمینه صنعت
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا : کمیسیون برنامه‌ریزی و تأییف کتاب‌های درسی رشته ساختمان دفتر برنامه‌ریزی و تأییف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداشی وزارت آموزش و پرورش
۱	مصالح ساختمانی الف ایران وزارت آموزش و پرورش کمیسیون برنامه‌ریزی و تأییف کتاب‌های درسی رشته ساختمان ب عنوان ج فروست

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۱۵۴۸۷۴ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

پیام نگار (ایمیل) info@tvoecd.sch.ir

وب گاه (وب سایت) www.tvoecd.sch.ir

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتو و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش

نام کتاب : مصالح ساختمان ۳۵۹/۸۱

مؤلف : مهندس سید کاظم نصراللهزاده و با همکاری مهندس م لک مختاری

عضای کمیسیون تخصصی : علی زاغین، بهمن مقرب نیا، علی خاکی، علی اکبر نوری فرد و ابوالقاسم رافع
آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - س ختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۰۹۱۶۱-۱۱۶۱، ۰۶۲۶-۸۸۳۱۱۶۱، ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۰

وب سایت : www.chap.sch.ir

صفحه آر : فائزه محسن شیرازی

طرح جلد : تبسم ممتحنی

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ ج ۲ مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو بخش)

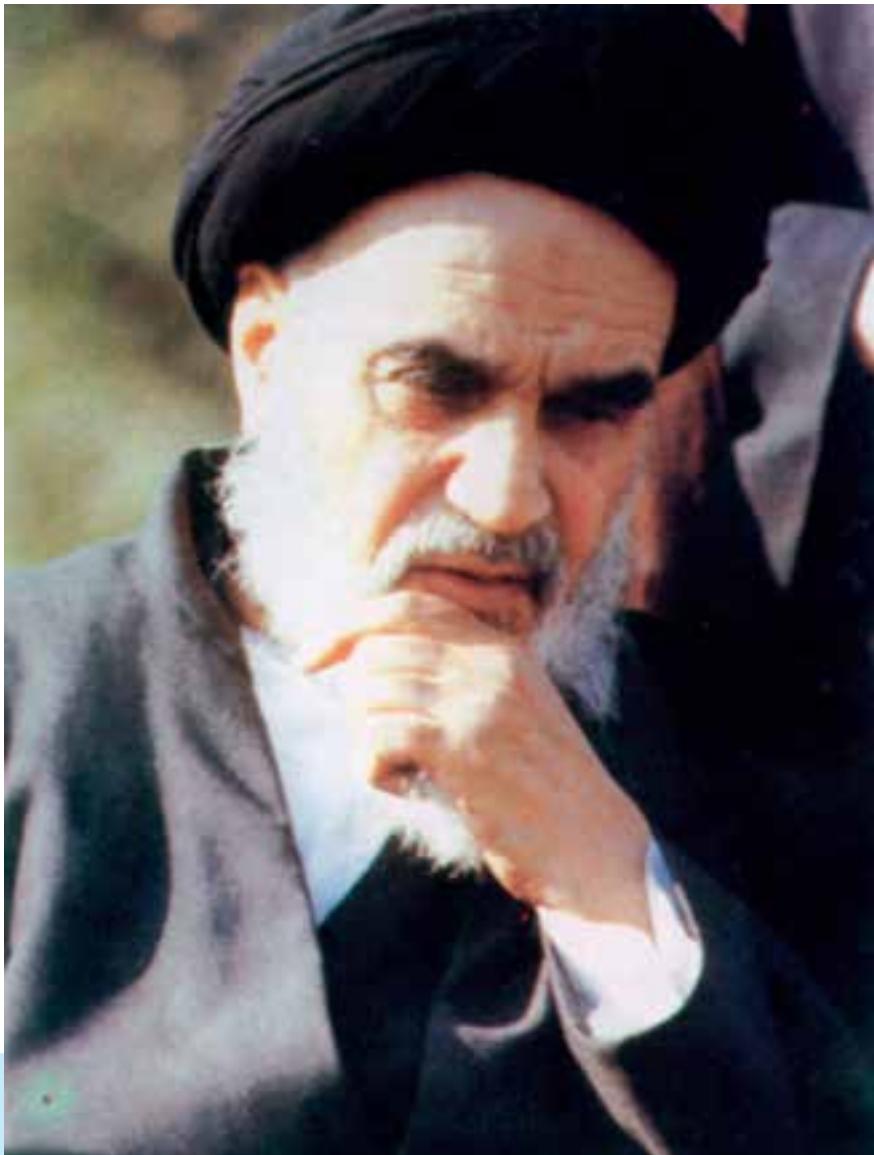
تلفن : ۰۵-۱۶۱۸۵۱۶۱، ۰۱۶۵۸۵۱۶-۰۹۹۴۹۸۵۱۶، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : مهدیه

سال تشار و نوبت چاپ : چ ۰ سیزدهم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۷-۸۸۳-۰۵۰-۹۶۴ ISBN 964-05-0883-7

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات
کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل
نباشد و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرہ الشّریف»

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول : خواص اساسی مصالح ساختمانی

۲	.....
۱-۱	- آشنایی با زمین .....
۲	.....
۱-۲	- ساختمان کرده زمین .....
۳	.....
۱-۳	- ایجاد گسل و عوامل آن .....
۴	.....
۱-۴	- فرسایش و عوامل آن .....
۴	.....
۱-۵	- گردش آب در طبیعت .....
۴	.....
۱-۶	- عناصر موجود در پوسته زمین .....
۵	.....
۱-۷	- انواع مواد و مصالح ساختمانی .....
۶	.....
۱-۸	- خواص عمومی مصالح ساختمانی .....
۶	.....
۱-۹	- خواص فیزیکی مصالح .....
۶	.....
۱۰	- خواص مکانیکی مصالح ساختمانی .....
۱۴	.....
۱-۱۱	- مقاومت مصالح ساختمانی .....
۱۴	.....
۱-۱۲	- خواص شیمیایی مصالح ساختمانی .....
۱۶	.....

فصل دوم : سنگ‌ها، خاک‌ها

۱۸	.....
۱۸	.....
۲-۱	- کانی ها .....
۱۹	.....
۲-۲	- سختی .....
۲۱	.....
۲-۳	- سنگ ها .....
۲۳	.....
۲-۴	- سنگ های ساختمانی .....
۲۷	.....
۲-۵	- استحکام و مقاومت سنگ ها .....
۲۹	.....
۲-۶	- مقاومت در مقابل فشار و کشش .....
۳۱	.....
۲-۷	- در دسترس بودن و آسانی استخراج .....

۲۱	نامگذاری مصالح سنگی	۲-۸
۲۲	مصالح نصب	۲-۹
۳۴	خاکها	۲-۱۰

فصل سوم : خشت، آجر

۳۹	نحوه ساخت خشت	۳-۱
۴۰	خشک کردن خشت	۳-۲
۴۱	آجر	۳-۳
۴۲	آجررسی	۳-۴

فصل چهارم : گچ، آهک، سیمان

۵۹	گچ	۴-۱
۶۰	آهک	۴-۲
۶۶	سیمان	۴-۳
۷۳	بن	۴-۴

فصل پنجم : آهن، آلومینیم، سرب، روی و برنج

۹۰	آهن خام	۵-۱
۹۰	آلومینیم (Al)	۵-۲
۱۰۵	سرب (Pb)	۵-۳
۱۰۶	روی (Zn) - مس (Cu)	۵-۴

فصل ششم : چوب، شیشه و چسباننده‌ها

۱۰۹	چوب	۶-۱
۱۰۹	شیشه	۶-۲
۱۲۴	چسباننده‌ها	۶-۳

فصل هفتم : اندودها، ملات‌ها و نگهدارنده‌های اندود

۱۴۱	اندودها	۷-۱
۱۴۲	ملات‌ها	۷-۲
۱۴۴	نگهدارنده اندود	۷-۳

۱۴۷	فصل هشتم : موزاییک، کاشی، سرامیک و پلاستیک
۱۴۷	۸-۱- موزاییک
۱۴۸	۸-۲- کاشی
۱۴۹	۸-۳- سرامیک
۱۵۰	۸-۴- پلاستیک
۱۵۴	۸-۵- کف پوش ها، دیوار پوش ها و سقف پوش ها
۱۶۱	فصل نهم : سایر مصالح ساختمانی
۱۶۱	۹-۱- بتن سبک
۱۶۲	۹-۲- سیپورکس
۱۶۳	۹-۳- پانل های گچی پیش ساخته
۱۶۳	۹-۴- بتن الیافی
۱۶۳	۹-۵- پوشش های کف
۱۶۳	۹-۶- مصالح عایق حرارتی و سیستم های عایق کاری
۱۶۵	۹-۷- مصالح آکوستیکی (اصدابندی)
۱۶۹	۹-۸- مصالح پوششی سقف های شیبدار
۱۷۴	منابع

تذکر

محتوای مطالب، جداول و تصاویری که در زمینه رنگی قرار گرفته اند جهت مطالعه آزاد بوده و جزء منابع آزمون نمی باشد.